

РЕШЕНИЕ

№ 2995

гр. София, 01.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Яна Ем. Владимирова

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20221100504032 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 18.12.2021 год., постановено по гр.дело №24627/2020 год. по описа на СРС, ГО, 58 с-в, С.Д.НА В.Р. е осъдена за заплати на Д. М. Х. по искове с правно основание чл. 178, ал. 1, т. 3 вр. с чл. 187, ал. 6 вр. с ал. 5, т. 2 ЗМВР и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от **1 587.47 лв.** /при допуснато от СРС очевидна фактическа грешка при отразяване на размера на присъдената сума, който е посочен като 1 847.49 лв./, представляваща неизплатено възнаграждение за извънреден труд, положен в периода от 16.06.2017 год. до 15.06.2020 год., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 16.06.2020 год. до окончателното ѝ изплащане и сумата от **179.17 лв.**, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 16.09.2017 год. до 15.06.2020 год., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноси по делото в размер на 295.27 лв., като искът по чл. 86, ал. 1 ЗЗД е отхвърлен в останалата му част до пълния предявен размер от 207.46 лв. и ответникът е осъден да заплати по сметка на СРС на основание чл. 78, ал. 6 ГПК сумата от 357.77 лв. – съдебни разноси за държавна такса и възнаграждение за вещо лице, а ищецът е осъден да заплати на ответника на основание чл. 78, ал. 3 ГПК направените разноси по делото в размер на 1.58 лв.

Срещу решението в частта му, в която са уважени предявените искове, е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответника С.Д.НА В.Р.. Жалбоподателят поддържа, че неправилно СРС бил приел, че в специалния ЗМВР била

налице празнота поради липсата на изрична правна норма, регламентираща продължителността на седмичното работно време през нощта, поради което и субсидиарно следва да бъде приложена Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ – чл. 9, ал. 2. Липсата на специална норма не можело да бъде преодоляна с аналогично приложение на друг акт. Налице била несъвместимост между двете уредби по ЗМВР и КТ. Дори и условно да се приемело, че е приложима уредбата по СКТ и НСОРЗ, то при определена по чл. 140, ал. 1 КТ нормална продължителност на работното време през нощта – 7 часа и коефициент на за преизчисляване – 1.143, като частно на нормалната продължителност на дневния и нощния труд, то преизчислението идвало с цел компенсиране на работещите, а това се осъществявало посредством увеличаване на часовата ставка. Нощният труд на държавните служители в МВР бил уреден в чл. 187, ал. 1 и 3 ЗМВР. В случая не били налице предвидените в чл. 9, ал. 2 НСОРЗ четири кумулативни предпоставки. Отношенията между страните във връзка със заплащането и компенсирането на извънредния труд били уредени от специалния ЗМВР и издадените въз основа на него наредби, поради което и нормите на КТ и издадените въз основа на него наредби били неприложими. Нормите на Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 год. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи уреждали пряко фактическия състав на отчитането и компенсирането на положения от държавните служители в МВР извънреден труд, независимо от това, че уредбата им била различна от тази в НСОРЗ. Освен това в КТ законодателят бил установил различна нормална продължителност на работното време през деня от 8 часа и през нощта от 7 часа /чл. 136, ал. 3 и чл. 140, ал. 1 и 2 КТ/. Именно поради това при сумираното изчисляване на работното време се прилагал чл. 9, ал. 2 НСОРЗ за превръщането на нощните часове в дневни, като положените през отчетния период часове труд през нощта се умножавали с коефициент 1.143, получен от съотношението 8/7 между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневното му отчитане в КТ. В ЗМВР обаче било уредена еднаква нормална продължителност от 8 часа на работното време през деня и нощта при работа на смени – чл. 187, ал. 1 и ал. 3, изр. 4 ЗМВР. Поради това и в чл. 31 от Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 год. не било предвидено превръщане на нощните часове в дневни, което не представлявало празнота на същата наредба. Разпоредбата на чл. 187, ал. 3, изр. 4 ЗМВР била в унисон с чл. 8, б. „а“ от директива 2003/88/ЕО. В този смисъл по делото не било установено, че ищецът бил полагал през процесния период нощен труд, който да превишава установената в чл. 187, ал. 3, изр. 4 ЗМВР нормална продължителност от средно 8 часа за всеки 24-часов период, а нормата на чл. 9, ал. 2 НСОРЗ била неприложима. Безспорно било по делото, че положеният от ищеца труд за процесния период, без превръщането на нощните часове в дневни, му бил заплатен. В този смисъл релевираните главна и акцесорна претенции били неоснователни. Ето защо моли обжалваното решение да бъде отменено, а исковете – отхвърлени. Претендира и присъждането на направените разноски и юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът по жалбата Д. М. Х. счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено. Поддържа, че правилно първоинстанционният съд бил приел, че е налице нормативна празнота, поради което и следва да намери приложение чл. 9, ал. 2 НСОПЗ. Правата и задълженията на служителите в МВР не били регламентирани единствено в ЗМВР. Безспорно било по делото, че ищецът, в качеството си на държавен служител, се бил задължил да полага труд – при 12-часови смени, отчитани на тримесечие, считано от 8.00 ч. на съответния ден до 8.00 ч. на следващия ден, а работодателят се задължил да му заплаща възнаграждение за положения труд. Видно било от заключението на вещото лице по съдебно-счетоводната експертиза, че за процесния период ищецът бил положил общо 364 бр. дежурства по 12 часа, а от тях 180 нощни дежурства, като бил положил 1 440 часа нощен труд, които преизчислени като дневен труд с коефициент 1.143 възлизали на 1 647 часа. Следователно положеният и незаплатен нощен труд възлизал на 207 часа и му се дължало допълнително възнаграждение в размер на 1 587.47 лв. Разпоредбата на чл. 188, ал. 2 ЗМВР предвиждала, че държавните служители, които полагат труд за времето между 22.00 ч. и 6.00 ч. се ползват със специалната закрила по КТ. Конституцията на Република България утвърждавала като основно достижение на социалната държава правото на труд и изрично прогласявала гаранции за пълноценната му реализация, в т.ч. утвърждавала като основен принцип равенството в третирането му. В този смисъл работещите по трудови правоотношения и тези, работещи по служебни правоотношения, трябвало да бъдат поставени при еднакви условия. Следвало да се има предвид изменението на чл. 187, ал. 4 ЗМВР /Обн., ДВ, бр. 60 от 2020 год./, с която за първи път било регламентирано, че при сумираното изчисляване на работното време, нощните часове се превръщат в дневни, с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал. 1. Използваната от законодателя техника чрез допълнение и изменение на действащия ЗМВР ясно сочела, че в действителност до обнародването на ЗИДЗМВР в ДВ, бр. 60 от 2020 год. действително била налице празнота в специалната нормативна уредба. Претендира и присъждането на направените разноси по делото.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявени са за разглеждане обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 187, ал. 7 вр. с ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. с чл. 179, ал. 1 вр. с чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав счита, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната част. Не е допуснато нарушение на императивни материални норми.

Решението на СРС е и правилно, като на основание чл. 272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Безспорно е във въззивното производство, че през процесния период страните са били обвързани от валидно служебно правоотношение, по силата на което ищецът е изпълнявал длъжността „младши инспектор – старши полицаи“ в сектор „Метрополитен“, отдел „Охранителна полиция“ – СДВР, полагал е труд на 12-часов режим на работа, като работното време било изчислявано сумирано за тримесечен период. През периода от 16.06.2017 год. до 15.06.2020 год. ищецът бил отработил 1 440 нощни часове.

Спорните между страните въпроси са свързани с това дали при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд са приложими разпоредбите на КТ и НСОПЗ – в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от посочената наредба, или следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове, както и дали е налице извънреден труд при превръщане на нощните часове в дневни по реда на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ.

Дневното работно време е обичайното работно време. Нощен е трудът, който се полага от 22.00 ч. до 06.00 ч. – виж чл. 140, чл. 141, ал. 2 КТ. Трудовото законодателство изхожда от идеята за принципна допустимост на работата през нощта, като я съчетава с мерки за ограничаване на нейното неблагоприятно влияние върху работника или служителя – специална закрила /чл. 140, чл. 140а, чл. 149 и чл. 261 КТ/, която произтича от оценката за повишената вредност на работата през нощта за човешкия организъм – чрез нея се нарушават обичайните за тази част на денонощието биологични функции на човешкия организъм, тя изисква по-голямо напрежение, води до по-бърза и по-голяма умора, променя реда на почивките на работника или служителя, нарушава обичайния ритъм на неговия личен живот. Положеният нощен труд се отчита и се заплаща увеличено в сравнение с дневния. Увеличението се изразява на първо място в запазването на ставката за дневното работно време, като изравняването се извършва със съответни коефициенти в зависимост от начина на изчисляване и отчитане на работното време /подневно или сумирано/ – виж чл. 9, ал. 2 НСОПЗ и на второ място – в заплащане на допълнително трудово възнаграждение към така увеличеното възнаграждение, чийто минимален размер е установен в чл. 8 НСОПЗ. Оправданието за това допълнително заплащане на нощния труд е в по-големия разход на умствена и физическа енергия от простираната работна сила от работника или служителя и необичайното за биологичния ритъм на човека време от денонощието, през което трудът се полага /виж и Решение № 14 от 27.03.2012 год. на ВКС по гр.дело № 405/2011 год., IV г. о., ГК/.

Съгласно разпоредбата на чл. 176 ЗМВР, брутно месечно трудово възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. В чл. 179, ал. 1 ЗМВР е предвидено, че на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за полагане на труд през нощта от 22.00 ч. до 6.00 ч., а в чл. 187, ал. 5, т. 2 и ал. 6 ЗМВР /приложима редакция на закона – Изм.

и доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 год./ – че работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, като извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение.

Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 30 часа седмично при 5-дневна работна седмица – чл. 187, ал. 1 ЗМВР /приложима редакция на закона – Изм. и доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 год./. Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 6.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период – чл. 187, ал. 3, изр. 3 ЗМВР.

Според чл. 187, ал. 9 ЗМВР, редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. През процесния период е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 год. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 60 от 02.08.2016 год., в сила от 02.08.2016 год., отм., бр. 3 от 10.01.2020 год., в сила от 10.01.2020 год., Решение № 16766 на ВАС на РБ – бр. 4 от 14.01.2020 год. В чл. 3, ал. 3 от наредбата е предвидено, че за държавните служители от МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 06.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период, а в чл. 31 – че отработеното време между 22.00 ч. и 06.00 ч. се отчита с протокол, като са посочени лицата, които го изготвят, сроковете за това и начинът на отчитане на броя отработени часове. В посочения подзаконен нормативен акт обаче липсва правило за трансформиране на нощния труд в дневен /за разлика от чл. 31, ал. 1 от Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 год., отм. с Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 год., съгласно който при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22.00 ч. и 06.00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период/.

Същевременно съгласно нормата на чл. 188, ал. 2 ЗМВР, държавните служители, полагачи труд за времето между 22.00 ч. и 06.00 ч., се ползват със специална закрила по КТ. При липсата на правило за отчитане на нощния труд в специалния закон – ЗМВР /до изменението на чл. 187, ал. 4 със ЗИДЗМВР от м.юли 2020 год./ и в наредбата, издадена по чл. 187, ал. 9 ЗМВР, то при сумирано отчитане на работното време на служителите от МВР, работещи по служебно правоотношение, следва да се прилага субсидиарно правилото за трансформиране на нощните часове в дневни, установено в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ. Да се приеме

противното би означавало да се допуснат различни системи на отчитане на нощния труд от служителите в МВР и от работниците по трудово правоотношение, въпреки че те изразходват психическа и физическа енергия и извършват полезна трудова дейност в една и съща част от денонощието /работно време/ и при едни и същи вредни за здравето последици, което би довело до нарушаване на принципа за равностойно третиране, закрепен в чл. 6 от Конституцията на Република България и чл. 14 ЕКЗПЧОС /виж и Решение № 311 от 08.01.2019 год. на ВКС по гр.дело № 1144/2018 год., IV г. о., ГК/.

В този смисъл неоснователни се явяват възраженията на жалбоподателя за неприложимост на установения в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ коефициент за отчитане на положения от ищеца нощен труд. А с оглед изложеното вече по-горе приложението на правилото на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ не се изключва от обстоятелството, че ответникът е изпълнил задължението си да заплати на ищеца допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0.25 лв. за всеки отработен час през нощта.

При сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място /чл. 9, ал. 2 НСОПЗ/. Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица /чл. 187, ал. 1 ЗМВР/. Следователно нормалната продължителност на дневното работно време, установени при подневно отчитане на работното време на държавните служители в МВР, е 8 часа – това е първата от двете величини, необходими за изчисляване на приложимия коефициент. По отношение на втората от тях СГС приема, че за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени в системата на МВР работното време се изчислява сумирано за тримесечен период с възможност за полагане на труд и през нощта между 22.00 ч. и 06.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период /чл. 187, ал. 3 ЗМВР/. Т.е., от посочената норма е видно, че 8-часовото ограничение при полагане на нощен труд на смени се отнася за случаите на сумирано изчисляване на работното време за тримесечен период, а не за случаите на подневно отчитане на работното време, която е различна форма на отчитане на труда. През исковия период в ЗМВР липсва норма, която да установява нормалната продължителност на нощното работно време при подневно отчитане на работното време. Ето защо при подобна празнота в специалния закон следва да се приложи общото правило на чл. 140, ал. 1 КТ, съгласно което нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа. Следователно отношението между нормалната продължителност на дневното работно време /8 часа/ и нормалната продължителност на нощното работно време /7 часа/, установени за подневно отчитане на работното време на служителите в МВР, е 1.143.

На следващо място настоящият съдебен състав приема, че съгласно чл. 143, ал. 1 КТ, извънреден е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от работника или

служителя извън установеното за него работно време. Работодателят може да установява сумирано изчисляване на работното време – седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца – чл. 142, ал. 2 КТ. Както вече бе посочено по-горе, работното време на държавните служители в МВР, работещи на 8-, 12- или 24- часови смени, се изчислява сумирано за тримесечен период – чл. 187, ал. 3, изр. 1 ЗМВР. Сумираното изчисляване на работното време форма на отчитане на работното време, при която установената нормална продължителност на работното време се спазва средно за определен по-продължителен период от време, който в процесния случай е тримесечен. При сумираното изчисляване продължителността на работния ден не е еднаква, поради което за работодателя не съществува задължение през всеки календарен период /седмица, месец/ да осигурява отработване на пълния размер на законоустановеното работно време, което за държавните служители е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица, съгласно чл. 187, ал. 1 ЗМВР. В този случай продължителността на работното време през отделните дни може да надвишава нормалната, но работата в повече се компенсира с почивка в границите на отчетния период. По този начин балансът на работното и свободното време се запазват средно за периода на отчитане. Когато в края на отчитане, нормата свободно време е превишена, ще е налице извънреден труд.

Сумираното работно време се установява в полза на работодателя за работници и служители, които извършват работа със специфичен характер и/или организация на труда /чл. 154а КТ/, но изчисляването му се основава на продължителността, установена при подневното отчитане на работното време /чл. 142, ал. 1 КТ/. Тримесечната норма на отчитане представлява допълнителна тежест за работника или служителя, тъй като затруднява възстановяването на работната сила, което биологично се осъществява най-добре в рамките на едно денонощие /виж т. 2 от Тълкувателно решение № 8 от 14.11.2014 год. на ВКС по тълк.дело № 8/2013 год., ОСГК/.

Подневното отчитане на работното време служи за база при определяне на следните компоненти и особености, характерни за сумираното отчитане на работното време: 1/нормата на работното време за периода на сумираното му изчисляване; 2/ правилата за изчисляване на трудовото възнаграждение; 3/ правилата за установяване и изчисляване на извънреден труд, положен от работещите при условията на сумирано изчисляване на работното време и 4/ правилата за изчисляване на броя на отработените дни при определяне на трудовия стаж, възнаграждението за платен годишен отпуск, размерът на обезщетенията и др.

Съгласно чл. 9, ал. 5 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж, трудовият стаж на работниците и служителите, работещи при сумирано изчисляване на работното време, се определя, като изработените часове по графика за периода на сумирането, след превръщане на нощните часове в дневни за смените с повече от 4 нощни часа, се разделят на установената за тях нормална продължителност на дневното работно време. Определеният по този начин труд стаж не може да е по-голям от броя на работните дни за периода на сумирането.

В чл. 18, ал. 3 НСОПЗ е предвидено, че при сумирано изчисляване на работното време броят на отработените дни се установява, като отработените часове през месеца след превръщането на нощните часове в дневни се разделят на дневната продължителност на работното време, установена за работното място при подневно отчитане на работното време.

Съответно в чл. 9б, ал. 1 /Нов – ДВ, бр. 41 от 2017 год., в сила от 01.01.2018 год./ от Наредбата за работното време, почивките и отпуските, е установено, че при сумирано изчисляване на работното време по чл. 142, ал. 2 КТ се определя норма за продължителност на работното време за периода. Нормата се определя в часове, като броят на работните дни по календар, включени в периода на отчитане, се умножи по дневната часова продължителност на работното време, определено в трудовия договор, а в чл. 9а, ал. 4 от наредбата /редакция изм., бр. 41 от 2017 год., в сила от 01.01.2018 год./, че когато се полага нощен труд, сборът от работните часове по графика на работника или служителя по ал. 3 се изчислява след превръщане на нощните часове в дневни за смените с 4 и повече от 4 часа нощен труд с коефициента по чл. 9, ал. 2 НСОПЗ. Превръщането на нощните часове в дневни не се извършва, когато за работното място е установено намалено работно време, както и когато трудовият договор е сключен за работа само през нощта.

Съгласно нормата на чл. 26, ал. 1 от Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 год. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи, при сумирано отчитане на работното време общият брой на отработените часове по график се сравнява с нормата работни часове за отчетния период, получена от броя календарни работни дни за периода, умножени по цифрата осем. Получените часове над тази норма се отчитат като положен труд извън редовното работно време. Посочената наредба не предвижда превръщане на нощните часове в дневни с коефициент 1.143 за изчисляване на отработените дни и за отчитането и заплащането на извънредния труд. С оглед изложените вече по-горе съображения за приложимост на установения в чл. 9, ал. 2 НСОПЗ коефициент за отчитане на положения от ищеца нощен труд и доколкото правилото за преизчисляване на нощните часове в дневни е в синхрон с правилата за заплащане на труда и зачитането на трудовия стаж, настоящият съдебен състав приема, че за процесния период нощните часове, преизчислени в дневни с коефициент 1.143, следва да се вземат предвид при решаването на въпроса дали е положен извънреден труд от страна на ищеца.

В разглеждания случай е видно от заключението на вещото лице по допусната и изслушана в първоинстанционното производство съдебно-счетоводна експертиза, което при преценката му по реда на чл. 202 ГПК подлежи на кредитиране, че през процесния период ищецът е положил нощен труд в размер на 1 440 ч., които преизчислени с коефициент 1.143 и приравнени на дневно работно време възлизат на 1 647 ч. Възнаграждението за разликата от 207 ч. е в размер на 1 587.47 лв.

В този смисъл и при съобразяване на обстоятелството, че задължението за заплащане на претендираното допълнително възнаграждение е възникнало като срочно /след изчитане на

всяко тримесечие – виж чл. 33, ал. 1 от Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 год./, както и на диспозитивното начало в гражданския процес, законосъобразно първостанционният съд е приел, че искът за главницата е изцяло основателен, а искът по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 16.09.2017 год. до 15.06.2020 год. следва да бъде уважен до размера от 179.17 лв. /определен при правилно приложение на нормата на чл. 162 ГПК/

Така формираните изводи не противоречат на решението на съда на ЕС от 24.02.2022 год., постановено по дело C-262/2020 /образувано по преюдициално запитване, отнасящо се до тълкуването на чл. 12, б. „а“ от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 04.11.2003 относно някои аспекти на организацията на работното време, както и на чл. 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз, отправено в рамките на спор между служител и Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ към МВР по повод отчитането и заплащането положените часове нощен труд/. С посоченото решение не е даден конкретен отговор на въпроса за приложението на общата правна уредба на България в правоотношенията с държавните служители /служителите на МВР/, доколкото тълкуването на национални правни норми не в обхвата на компетентността на СЕС. В решението обаче е прието, че националното ни право видимо изключва държавните служители на МВР като полицаите и пожарникарите от обхвата на общия правен режим, който предвижда ограничение от седем часа на нормалната продължителност на нощния труд, от една страна, а от друга, не предоставя на тези държавни служители възможността за преобразуване на нощния труд в дневен. Също така е посочено, че Директива 2003/88 не налага да се приемат мерки, с които да се установи разлика между нормалната продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня. Т.е. Директивата не налага да се приеме особена норма, която специфично да урежда нормалната и пределна продължителност на нощния труд, при условие че тази продължителност е ограничена в съответствие с изискванията, произтичащи от чл. 8 на Директивата /осем часа/. При всички случаи обаче за тези работници от публичния сектор като полицаите и пожарникарите трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд, а чл. 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел.

Действително в чл. 179, ал. 1 ЗМВР е предвидено, че за полагане на труд през нощта от 22.00 до 6.00 ч. на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения, но заплащането на 0.25 лв. за всеки отработен час /която ставка е идентична на предвидената в общата правна уредба – чл. 8 НСОПЗ – в редакция към процесния период/, при различното

третиране на работниците от частния сектор и тези от публичния сектор по отношение на преобразуването на нощните часове в дневни, не може да компенсира особената тежест на нощния труд. Установените в ЗМВР компенсаторни механизми – допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал. 1, т. 1, по-голям основен платен годишен отпуск – чл. 189, ал. 1 ЗМВР, обезщетение при прекратяване на служебното правоотношение – чл. 234, ал. 1, по-благоприятен режим за заплащане на извънреден труд – чл. 187, ал. 7 ЗМВР, по-благоприятни условия за придобиване право на пенсия – чл. 69, ал. 2 КСО, пенсиониране при условията на I категория труд – чл. 69 КСО, ползват всички служители на МВР, а не само тези, полагащи нощен труд, като за последните не са предвидени други мерки за защита по смисъла на Директивата е горепосоченото решение на СЕС. А следва да се посочи също така, че в т. 76 от решението на СЕС е изложено, че аргументът за липсата на механизъм за преобразуване на нощните часове в дневни, обяснен със съображения от правен и икономически порядък, не отразява допустима от закона цел, годна да обоснове разликата в третирането.

Ето защо въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, а решението на СРС – потвърдено, като правилно.

По отношение на разноските:

При този изход на спора жалбоподателят няма право на разноски.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК жалбоподателят /ответникът/ следва да бъде осъден да заплати на ищеца действително направените разноски във въззивното производство за възнаграждение за един адвокат в размер на 353.66 лв. – своевременно релевираното от жалбоподателя възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК се явява основателно предвид сравнително ниската фактическа и правна сложност на делото /въззивното производство се е развило в едно съдебно заседание, в което не са били събирани доказателства/ и при съобразяване на нормата на чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 год. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решението от 18.12.2021 год., постановено по гр.дело №24627/2020 год. по описа на СРС, ГО, 58 с-в, в обжалваната му част.

ОСЪЖДА С.Д.НА В.Р., с адрес: гр.София, ул.“*****” да заплати на Д. М. Х., с

*****, с адрес: гр.София, бул.“*****”, бл.“*****”, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноси във въззивното производство за възнаграждение за един адвокат в размер на 353.66 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

ВРЪЩА делото на СРС, ГО58 с-в, за провеждане на служебно производство по реда на чл. 247 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____